

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี และเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Design) โดยขั้นแรกเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เพื่อพัฒนารูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี และตรวจสอบองค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์ กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ประกอบด้วย ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด (ศึกษาเฉพาะจังหวัดจันทบุรี) ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 รวมจำนวน 363 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยความคลาดเคลื่อน .05 ของยามาเน่ กลุ่มตัวอย่างได้มาจากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) ขั้นที่สองเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคน โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสนทนากลุ่มเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน ประกอบด้วย ครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ได้แก่ 1) ตัวแทนครูจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด (ศึกษาเฉพาะจังหวัดจันทบุรี) จำนวน 2 คน 2) ตัวแทนครูจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 3 คน และ 3) ตัวแทนครูจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 3 คน ใช้การคัดเลือกแบบเจาะจงตามเกณฑ์คุณสมบัติที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น

รายละเอียดขั้นตอนของการวิจัย ประกอบด้วย

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยโดยการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคน

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี

ขั้นตอนที่ 3 ตรวจสอบองค์ประกอบเชิงยืนยันรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูตามสมมติฐานกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ขั้นตอนที่ 4 ตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 เพื่อพัฒนารูปแบบการปฏิบัติ ตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียน
จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 363 คน จำแนกตามเพศแบ่งเป็น ชาย จำนวน 69 คน (ร้อยละ
19.01) หญิง จำนวน 294 คน (ร้อยละ 80.99) จำแนกตามอายุ อายุ 20-30 ปี จำนวน 111 คน
(ร้อยละ 30.58) อายุ 31-40 ปี จำนวน 126 คน (ร้อยละ 34.71) อายุ 41-50 ปี จำนวน 78 คน
(ร้อยละ 21.49) อายุ 51-60 ปี จำนวน 48 คน (ร้อยละ 13.22) จำแนกตามประสบการณ์ในการ
ทำงาน โดยประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 97 คน (ร้อยละ 26.71) ประสบการณ์ใน
การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 106 คน (ร้อยละ 29.20) ประสบการณ์ในการทำงาน 11-15 ปี จำนวน
57 คน (ร้อยละ 15.70) ประสบการณ์ในการทำงาน 16-20 ปี จำนวน 21 คน (ร้อยละ 5.79)
ประสบการณ์ในการทำงาน 21 ปี ขึ้นไป จำนวน 82 คน (ร้อยละ 22.59) จำแนกตามสังกัด สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตรีตราด จำนวน 107 คน (ร้อยละ 29.48) สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 141 คน (ร้อยละ 38.84) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 115 คน (ร้อยละ 31.68)

สรุปผลจากการศึกษาการพัฒนารูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครู
ในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ทำให้ทราบผลการตรวจสอบความตรงของโมเดล การวัดการปฏิบัติตน
ตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ในการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน
พบว่า โมเดลการวัดการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี มีความ
ตรงเชิงโครงสร้าง ด้วยการพิจารณาจากค่าสถิติที่ใช้ตรวจสอบความตรงของรูปแบบ ได้แก่
 $\chi^2 = .011$, $df = 1$, $p = .916$, $\chi^2/df = .011$, $RMSEA = .000$, $CFI = 1.000$, $TLI = 1.000$,
 $SRMR = .002$ เป็นไปตามเกณฑ์ ซึ่งมีค่า p มากพอที่จะยอมรับสมมติฐานว่า โมเดลการวัดมีความ
ตรงเชิงโครงสร้าง ซึ่งมีความสอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ ค่าดัชนี CFI และ TLI ที่มีค่าเข้าใกล้ 1.000
ค่าดัชนี RMSEA และ SRMR มีค่าเข้าใกล้ 0 และค่า χ^2/df มีค่าน้อยกว่า 2 ผลการวิเคราะห์ความ
น่าเชื่อถือของตัวชี้วัด (R^2) ที่แสดงถึงสัดส่วนของการแปรผันของตัวชี้วัดที่ถูกอธิบายด้วยตัวแปรแฝง
พบว่า มีค่าที่ยอมรับได้ทุกตัวชี้วัด (.553 - .785) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และได้ผล
การพัฒนารูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี จำนวน
3 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ด้านหลักการครองตน 2) ด้านหลักการครองคน 3) ด้านหลักการครองงาน
จำนวน 59 รูปแบบ จำแนกรายด้าน ดังนี้

1. รูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี
ด้านหลักการครองตน คือ การมีความประพฤติและปฏิบัติตนประกอบไปด้วยคุณธรรมควรแก่การยกย
่อง ซึ่งมีจำนวน 20 รูปแบบแนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) มีความวิริยะอุตสาหะในงานหน้าที่
ความรับผิดชอบ 2) มีความตั้งใจที่จะทำงานในหน้าที่ที่ได้รับความสำเร็จด้วยตนเอง 3) มีความอดทน
ไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค 4) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และผู้อื่น 5) รู้จักใช้จ่ายตาม
ควรแห่งฐานะ 6) รู้จักใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้เป็นประโยชน์และประหยัด 7) รู้จักมีเกียรติและ
เก็บออมเพื่อสร้างฐานะตนเองและครอบครัว 8) รู้จักดูแล บำรุง และรักษาทรัพย์สินของตนเองและ

ส่วนรวม 9) เป็นผู้รักและปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนดไว้ 10) ประพฤติและปฏิบัติตนอันอาจเป็นตัวอย่างแก่บุคคลอื่นโดยทั่วไป 11) เชื่อฟังและให้ความเคารพต่อผู้บังคับบัญชา 12) เป็นผู้ตรงต่อเวลา 13) ละเว้นต่อการประพฤติชั่วและไม่ลุ่มหลงอบายมุข 14) เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม 15) มีความซื่อสัตย์สุจริต ต่อตนเองและผู้อื่น 16) มีความเมตตากรุณาโอบอ้อมอารีต่อบุคคลอื่น 17) ส่งเสริม สนับสนุนระบบประชาธิปไตยและปฏิบัติตามนโยบายของทางราชการและรัฐบาล 18) เข้าร่วมในศาสนกิจและทำนุบำรุงศาสนา 19) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี เช่น เสียภาษีเคารพกฎหมาย และ 20) มีความจงรักภักดีและเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามพระบรมราโชวาท หรือเข้าร่วมพิธีในโอกาสสำคัญอย่างสม่ำเสมอเป็นกิจวัตรปกติ

2. รูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักการครองคน คือ การมีความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถจูงใจให้เกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือ ซึ่งมีจำนวน 19 รูปแบบแนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี 2) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 3) กล้าและรับผิดชอบในสิ่งที่ได้กระทำ 4) มีน้ำใจ ช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน 5) ให้ความเห็น บริกษา และเสนอแนะในงานที่ตนรับผิดชอบ 6) การมีส่วนร่วมในงานที่รับผิดชอบ 7) ยอมรับและฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน 8) มีความสามารถในการคิดและเสนอเหตุผล 9) สามารถปฏิบัติงานเต็มที่ตามความรู้ความสามารถ 10) เปิดโอกาสให้ทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น 11) มีความสำนึกและถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องให้บริการ ช่วยเหลือแนะนำในสิ่งที่ติดต่อจนให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ 12) ให้การบริการด้วยความเต็มใจและเสมอภาคกันทุกระดับ 13) มีอัธยาศัยดีเป็นกันเองและสุภาพต่อทุกคน 14) ประพฤติและปฏิบัติตรงหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ วิธีการที่กำหนด 15) ถือประโยชน์ของทางราชการหรือส่วนรวมเป็นที่ตั้ง 16) ตัดสิน วินิจฉัย หรือแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล 17) การให้ความร่วมมือหรือเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น 18) เสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องาน และ 19) ให้ความสำคัญ ยกย่อง หรือให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงาน

3. รูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักการครองงาน คือ การมีความสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดี ซึ่งมีจำนวน 20 รูปแบบแนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ 2) มีความตั้งใจปฏิบัติงานให้ได้รับความสำเร็จ 3) สนใจและเอาใจใส่ในงานที่รับผิดชอบ 4) ปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบและที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ 5) ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน 6) มีความรู้ และเข้าใจหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบ กฎ ข้อบังคับ มติ กฎหมาย และนโยบาย 7) มีความสามารถในการนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี 8) มีความสามารถในการแก้ปัญหาและมีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติงาน 9) รักและชอบที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบหรืองานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ 10) มีความสามารถในการคิดริเริ่ม หาหลักการ แนวทางวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน 11) มีความสามารถในการปรับปรุงงานใหม่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 12) มีความสามารถในการทำงานที่ยาก หรืองานใหม่ให้สำเร็จเป็นผลดี 13) มีความกระตือรือร้น ต้องการที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ 14) มีความขยันหมั่นเพียร เสียสละและอุทิศเวลาให้แก่ราชการหรืองานที่รับผิดชอบ 15) ได้รับการยกย่องในความสำเร็จของงาน 16) สามารถปฏิบัติงานในภาวะที่มีข้อจำกัด

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ หรืออัตรากำลัง 17) การปฏิบัติงานยึดหลักผลประโยชน์ของส่วนรวมและประชาชน 18) สามารถปฏิบัติงานสอดคล้องหรือเป็นไปตามความต้องการของส่วนรวม 19) ใช้วัสดุอุปกรณ์ และสาธารณูปโภคได้อย่างประหยัดและเหมาะสม และ 20) ร่วมมือ ช่วยเหลือและประสานงานระหว่างราชการกับประชาชน

สรุปผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 เพื่อตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี

ผลจากการตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคน จากผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรีที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

จากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรีที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น จำนวน 8 คน ประกอบด้วย 1) ตัวแทนครูจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด (ศึกษาเฉพาะจังหวัดจันทบุรี) จำนวน 2 คน 2) ตัวแทนครูจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำนวน 3 คน และ 3) ตัวแทนครูจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติของรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคน สรุปผลจากการสนทนากลุ่มได้ดังนี้

1. ด้านหลักการครองตน คือ การมีความประพฤติและปฏิบัติตนประกอบไปด้วยคุณธรรมควรแก่การยกย่อง ประกอบด้วย

- 1) มีความวิริยะอุตสาหะในงานหน้าที่ความรับผิดชอบ
- 2) มีความตั้งใจที่จะทำงานในหน้าที่ให้ได้รับความสำเร็จด้วยตนเอง
- 3) มีความอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค
- 4) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และผู้อื่น
- 5) รู้จักใช้จ่ายตามควรแห่งฐานะ
- 6) รู้จักใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้เป็นประโยชน์และประหยัด
- 7) รู้จักมีธำรงและเก็บออมเพื่อสร้างฐานะตนเองและครอบครัว
- 8) รู้จักดูแล บำรุง และรักษาทรัพย์สินของตนเองและส่วนรวม
- 9) เป็นผู้รักและปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนดไว้
- 10) ประพฤติและปฏิบัติตน อันอาจเป็นตัวอย่างแก่บุคคลอื่นโดยทั่วไป
- 11) เชื่อฟังและให้ความเคารพต่อผู้บังคับบัญชา
- 12) เป็นผู้ตรงต่อเวลา
- 13) ละเว้นต่อการประพฤติชั่วและไม่ลุ่มหลงอบายมุข
- 14) เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม
- 15) มีความซื่อสัตย์สุจริต ต่อตนเองและผู้อื่น
- 16) มีความเมตตากรุณาโอบอ้อมอารีต่อบุคคลอื่น

17) ส่งเสริม สนับสนุนระบบประชาธิปไตยและปฏิบัติตามนโยบายของทางราชการและ
รัฐบาล

18) เข้าร่วมในศาสนกิจและทำนุบำรุงศาสนา

19) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี เช่น เสียภาษี เคารพกฎหมาย

20) มีความจงรักภักดีและเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น ปฏิบัติตนเป็น
พลเมืองดีตามพระบรมราโชวาท หรือเข้าร่วมพิธีในโอกาสสำคัญอย่างสม่ำเสมอเป็นกิจวัตรปกติ

2. ด้านหลักการครองคน คือ การมีความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถจูง
ใจให้เกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือ ประกอบด้วย

1) เป็นผู้ที่มีมนุษยสัมพันธ์ดี

2) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

3) กล้าและรับผิดชอบในสิ่งที่ได้กระทำ

4) มีน้ำใจ ช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

5) ให้ความเห็น ปรีกษา และเสนอแนะในงานที่ตนรับผิดชอบ

6) การมีส่วนร่วมในงานที่รับผิดชอบ

7) ยอมรับและฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน

8) มีความสามารถในการคิดและเสนอเหตุผล

9) สามารถปฏิบัติงานเต็มที่ตามความรู้ความสามารถ

10) เปิดโอกาสให้ทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น

11) มีความสำนึกและถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องให้บริการ ช่วยเหลือแนะนำในสิ่งที่ดี
ตลอดจนให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์

12) ให้การบริการด้วยความเต็มใจและเสมอภาคกันทุกระดับ

13) มีอัธยาศัยดีเป็นกันเองและสุภาพต่อทุกคน

14) ประพฤติและปฏิบัติตรงหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ วิธีการที่กำหนด

15) ถือประโยชน์ของทางราชการหรือส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

16) ตัดสิน วินิจฉัย หรือแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล

17) การให้ความร่วมมือหรือเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น

18) เสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องาน

19) ให้ความสำคัญ ยกย่อง หรือให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงาน

3. ด้านหลักการครองงาน คือ การมีความสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่และงานที่ได้รับ
มอบหมายอย่างดี ประกอบด้วย

1) ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

2) มีความตั้งใจปฏิบัติงานให้ได้รับความสำเร็จ

3) สนใจและเอาใจใส่ในงานที่รับผิดชอบ

4) ปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบและที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

5) ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน

- 6) มีความรู้ และเข้าใจหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบ กฎ ข้อบังคับ มติ กฎหมาย และนโยบาย
- 7) มีความสามารถในการนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี
- 8) มีความสามารถในการแก้ปัญหาและมีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติงาน
- 9) รักและชอบที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบหรืองานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ
- 10) มีความสามารถในการคิดริเริ่ม หาหลักการ แนวทางวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน
- 11) มีความสามารถในการปรับปรุงงานใหม่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 12) มีความสามารถในการทำงานที่ยาก หรืองานใหม่ให้สำเร็จเป็นผลดี
- 13) มีความกระตือรือร้น ต้องการที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ
- 14) มีความขยันหมั่นเพียร เสียสละและอุทิศเวลาให้แก่ราชการหรืองานที่รับผิดชอบ
- 15) ได้รับการยกย่องในความสำเร็จของงาน
- 16) สามารถปฏิบัติงานในภาวะที่มีข้อจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ หรืออัตรากำลัง
- 17) การปฏิบัติงานยึดหลักผลประโยชน์ของส่วนรวมและประชาชน
- 18) สามารถปฏิบัติงานสอดคล้องหรือเป็นไปตามความต้องการของส่วนรวม
- 19) ใช้วัสดุอุปกรณ์ และสาธารณูปโภคได้อย่างประหยัดและเหมาะสม
- 20) ร่วมมือ ช่วยเหลือและประสานงานระหว่างราชการกับประชาชน

อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยอภิปรายถึงประเด็นสำคัญที่ค้นพบในการศึกษาตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ซึ่งรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี จำนวน 3 ด้านหลัก เมื่อนำผลแต่ละด้านมาพิจารณา ปรากฏผลดังนี้

1. รูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักการครองตน คือ การมีความประพฤติและปฏิบัติตนประกอบไปด้วยคุณธรรมควรแก่การยกย่อง ซึ่งมีจำนวน 20 รูปแบบแนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) มีความวิริยะอุตสาหะในงานหน้าที่ความรับผิดชอบ 2) มีความตั้งใจที่จะทำงานในหน้าที่ให้ได้รับความสำเร็จด้วยตนเอง 3) มีความอดทนไม่ย่อท้อต่อปัญหาอุปสรรค 4) มีความรับผิดชอบต่อตนเอง ครอบครัว และผู้อื่น 5) รู้จักใช้จ่ายตามควรแห่งฐานะ 6) รู้จักใช้ทรัพย์สินของทางราชการให้เป็นประโยชน์และประหยัด 7) รู้จักมีอัธยาศัยและเก็บออมเพื่อสร้างฐานะตนเองและครอบครัว 8) รู้จักดูแล บำรุง และรักษาทรัพย์สินของตนเองและส่วนรวม 9) เป็นผู้รักและปฏิบัติตามระเบียบและกฎหมายที่กำหนดไว้ 10) ประพฤติและปฏิบัติตนอันอาจเป็นตัวอย่างแก่บุคคลอื่นโดยทั่วไป 11) เชื่อฟังและให้ความเคารพต่อผู้บังคับบัญชา 12) เป็นผู้ตรงต่อเวลา 13) ละเว้นต่อการประพฤติชั่วและไม่ลุ่มหลงอบายมุข 14) เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม 15) มีความซื่อสัตย์สุจริต ต่อตนเองและผู้อื่น 16) มีความเมตตากรุณาโอบอ้อมอารีต่อบุคคลอื่น 17) ส่งเสริม สนับสนุนระบบประชาธิปไตยและปฏิบัติตามนโยบายของทางราชการ

และรัฐบาล 18) เข้าร่วมในศาสนกิจและทำนุบำรุงศาสนา 19) ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดี เช่น เสียภาษี เคารพกฎหมาย และ 20) มีความจงรักภักดีและเทิดทูนในสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีตามพระบรมราโชวาท หรือเข้าร่วมพิธีในโอกาสสำคัญอย่างสม่ำเสมอเป็นกิจวัตรปกติ สอดคล้องกับที่ชินชัย แก้วเรือน (2558 : 158) ได้กล่าวไว้ว่า การครองตน (Managing Self) เป็นความสามารถในด้านการบริหารจัดการตนเอง มุ่งสู่ผลสำเร็จ การสร้างแรงจูงใจที่ดีให้แก่ตนเอง ได้แก่

- 1) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ
- 2) การประหยัดและเก็บออม
- 3) การรักษาระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย
- 4) การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และ
- 5) การมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์

ซึ่งจากรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูโนโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักการครองตนที่กล่าวมานั้น สอดคล้องกับที่บุญชู แสงสุข (2544 : 41) ได้กล่าวไว้ว่า การครองตน คือ การมีหลักหรือแนวประพฤติปฏิบัติตนด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เพื่อให้เกิดคุณงามความดีขึ้นแก่ตน ไม่มีมลทินมัวหมอง และทำงานด้วยความถูกต้อง สอดคล้องกับที่ สุนทร ทองคำ (2544 : 6) ได้กล่าวไว้ว่า การครองตน คือ การกระทำ รวมทั้งทำที่ที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งแสดงออกมาให้ผู้อื่นสามารถสังเกตเห็นได้ในเรื่องของกิริยาท่าทาง ซึ่งไปเป็นในทางที่ถูกต้อง สอดคล้องกับที่ พระภิกษุวิสุทธุคุณ (2546 : 2) ได้ให้ความหมายและความสำคัญของการครองตน ไว้ว่าหมายถึง การสำรวมระวังรักษาตนให้ดำรงอยู่แต่ในคุณความดี เพื่อให้การดำเนินชีวิตของตนไปในทางที่ดีที่ชอบ สอดคล้องกับที่ พระมหาบุญมี มาลาวิชโร (2550 : 19) ได้กล่าวว่า การครองตน หมายถึง การครองชีวิตให้ดำเนินไปตามทางที่ถูกต้องดีงาม การครองตนเป็นศิลปะการประคองชีวิตให้ดำเนินไปอย่างราบรื่นไม่ติดขัด ตั้งอยู่ในแนวทางที่ถูกต้องดีงาม อันจะนำมาซึ่งความสุขและความสำเร็จในชีวิต สอดคล้องกับที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2556 : 14-16) ได้กล่าวถึง การปฏิบัติตนของข้าราชการครูด้านการครองตน ครองคน ครองงาน โดยในด้านการครองตน หมายถึง ความประพฤติ การปฏิบัติตนชอบด้วยคุณธรรม ศีลธรรม จรรยาบรรณข้าราชการ เป็นที่ยอมรับของบุคคลในส่วนราชการและสังคม ประกอบด้วย คุณธรรมควรแก่การยกย่อง โดยพิจารณาจากองค์ประกอบค่านิยมพื้นฐาน 5 ประการ คือ 1) การพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียร และมีความรับผิดชอบ 2) การประหยัดและอดออม 3) การรักษาระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย 4) การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และ 5) การมีความจงรักภักดีต่อชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ รวมทั้ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิวพร พิลานนท์ (2555 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมด้านการครองตน การครองคน และการครองงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการครองตน พบว่า ครูควรมีความขยันหมั่นเพียร อดทนในการทำงาน พุดจาสุภาพ ไพเราะ เป็นมิตรกับทุกคน ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต ไม่ยุ่งเกี่ยวอบายมุข เป็นกลางทางการเมือง และเป็นแบบอย่างที่ดี

2. รูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูโนโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักการครองคน คือ การมีความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถจูงใจให้เกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือ ซึ่งมีจำนวน 19 รูปแบบแนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ 2) ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น 3) กล้าและรับผิดชอบในสิ่งที่ได้กระทำ 4) มีน้ำใจ ช่วยเหลือและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน 5) ให้ความเห็น ปรีกษา และเสนอแนะ

ในงานที่ตนรับผิดชอบ 6) การมีส่วนร่วมในงานที่รับผิดชอบ 7) ยอมรับและฟังความคิดเห็นของผู้ร่วมงาน 8) มีความสามารถในการคิดและเสนอเหตุผล 9) สามารถปฏิบัติงานเต็มที่ตามความรู้ความสามารถ 10) เปิดโอกาสให้ทุกคนร่วมแสดงความคิดเห็น 11) มีความสำนึกและถือเป็นหน้าที่ที่จะต้องให้บริการ ช่วยเหลือแนะนำในสิ่งที่ดีตลอดจนให้ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ 12) ให้การบริการด้วยความเต็มใจและเสมอภาคกันทุกระดับ 13) มีอัธยาศัยดีเป็นกันเองและสุภาพต่อทุกคน 14) ประพฤติและปฏิบัติตรงหลักเกณฑ์ กฎ ระเบียบ วิธีการที่กำหนด 15) ถือประโยชน์ของทางราชการหรือส่วนรวมเป็นที่ตั้ง 16) ตัดสิน วินิจฉัย หรือแก้ปัญหาโดยใช้เหตุผล 17) การให้ความร่วมมือหรือเข้าร่วมกิจกรรมที่จัดขึ้น 18) เสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่องาน และ 19) ให้ความสำคัญ ยกย่อง หรือให้เกียรติแก่ผู้ร่วมงาน ซึ่งจากรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักการครองตนที่กล่าวมานั้น สอดคล้องกับที่ ชินชัย แก้วเรือน (2558 : 158) ได้กล่าวไว้ว่า การครองงาน (Managing career) การจัดความสำคัญความจำเป็นของตนให้สอดคล้องกับสิ่งที่องค์การให้ความสำคัญ โนมน้าวผู้ที่เกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญเห็นดีเห็นงามด้วย ซึ่งเป็นการสร้างผลกระทบที่ดีแก่สังคม องค์การ ตลอดจนประเทศชาติ ได้แก่

- 1) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ 2) มีความรู้ความสามารถและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน
- 3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และปรับปรุงงาน 4) ความพากเพียรในการทำงาน และมีผลงานที่เป็นที่น่าพอใจ และ 5) การคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมและประชาชน สอดคล้องกับที่บุญชู แสงสุข (2544 : 41) ได้กล่าวว่า การครองคน คือ การที่บุคคลมีหลักหรือแนวทางประพฤติปฏิบัติด้วยความยุติธรรม อันทำให้เกิดความรัก เคารพนับถือและยึดเหนี่ยวน้ำใจของบุคคลอื่น สอดคล้องกับที่ สุนทร ทองคำ (2544 : 6) ได้ให้ความหมายว่า การครองคนเป็นศิลปะการครองใจผู้อื่นและรู้จักสร้างความผูกพันที่ดีต่อกันในสังคม สอดคล้องกับที่ พระมหาบุญมี มาลาวชิโร (2550 : 19) ได้กล่าวไว้ว่า การครองตนเป็นศิลปะการครองใจผู้อื่นและรู้จักสร้างความผูกพันที่ดีต่อกันในสังคม การครองคนนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุด เพราะต้องครองใจเขาให้ได้ หากครองใจเขาได้ก็ถือว่าสำเร็จทุกอย่าง หลักการครองคนที่สำคัญ คือ การปรับใจเข้าหากัน รู้จักครองใจคนอื่น รู้จักเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน สอดคล้องกับที่กระทรวงศึกษาธิการ (2556 : 14-16) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติตนของข้าราชการครูด้านการครองตน ครองคน ครองงาน โดยในด้านของการครองคน หมายถึง เป็นบุคคลที่ได้รับการยอมรับ ยกย่องในเพื่อน ในสังคม ร่วมงานอย่างเปิดเผยทั้งต่อหน้าและลับหลัง มีความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถจูงใจให้เกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือ โดยพิจารณาจากองค์ประกอบคือ
- 1) ความสามารถในการประสานสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจอันดีกับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน ผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้มาติดต่องาน 2) ความสามารถในการร่วมทำงานเป็นกลุ่ม สามารถจูงใจให้เกิดการยอมรับและให้ความช่วยเหลือ 3) ให้บริการแก่ผู้มาติดต่องานด้วยความเสมอภาคแนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ 4) การเป็นผู้มีความเป็นธรรมทั้งต่อตนเองและต่อผู้อื่น และ 5) การเสริมสร้างความสามัคคีและร่วมกิจกรรมของหมู่คณะ ทั้งในและนอกหน่วยงาน รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิวพร พิลานนท์ (2555 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมด้านการครองตน การครองคน และการครองงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการครองคน ครูควรมีความยุติธรรม

มีความเสียสละ เอื้อเฟื้อกับผู้อื่น มีมนุษยสัมพันธ์ ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ไม่เอาเปรียบและก้าวก่ายในหน้าที่ของผู้อื่น และไม่พูดใส่ร้ายและส่อเสียด

3. รูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักการครองงาน คือ การมีความสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดี ซึ่งมีจำนวน 20 รูปแบบแนวทางการปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ 2) มีความตั้งใจปฏิบัติงานให้ได้รับความสำเร็จ 3) สนใจและเอาใจใส่งานที่รับผิดชอบ 4) ปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบและที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ 5) ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือในการปฏิบัติงาน 6) มีความรู้ และเข้าใจหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบ กฎ ข้อบังคับ มติ กฎหมาย และนโยบาย 7) มีความสามารถในการนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี 8) มีความสามารถในการแก้ปัญหาและมีปฏิภาณไหวพริบในการปฏิบัติงาน 9) รักและชอบที่จะปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบหรืองานที่ได้รับมอบหมายด้วยความเต็มใจ 10) มีความสามารถในการคิดริเริ่ม หาหลักการ แนวทางวิธีการใหม่ ๆ มาใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงาน 11) มีความสามารถในการปรับปรุงงานใหม่ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น 12) มีความสามารถในการทำงานที่ยาก หรืองานใหม่ให้สำเร็จเป็นผลดี 13) มีความกระตือรือร้น ต้องการที่จะปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ 14) มีความขยันหมั่นเพียร เสียสละและอุทิศเวลาให้แก่ราชการหรืองานที่รับผิดชอบ 15) ได้รับการยกย่องในความสำเร็จของงาน 16) สามารถปฏิบัติงานในภาวะที่มีข้อจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์ หรืออัตรากำลัง 17) การปฏิบัติงานยึดหลักผลประโยชน์ของส่วนรวมและประชาชน 18) สามารถปฏิบัติงานสอดคล้องหรือเป็นไปตามความต้องการของส่วนรวม 19) ใช้วัสดุอุปกรณ์ และสาธารณูปโภคได้อย่างประหยัดและเหมาะสม และ 20) ร่วมมือ ช่วยเหลือและประสานงานระหว่างราชการกับประชาชน ซึ่งจากรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักการครองตนที่กล่าวมานั้น สอดคล้องกับที่ ชินชัย แก้วเรือน (2558 : 158) ได้กล่าวไว้ว่า การครองงาน (Managing career) เป็นการจัดการความสำคัญความจำเป็นของตนให้สอดคล้องกับสิ่งที้องค์การให้ความสำคัญ ไน้มน้ำผู้ที่เกี่ยวข้องให้เห็นความสำคัญ เห็นดีเห็นงามด้วย ซึ่งเป็นการสร้างผลกระทบที่ดีแก่สังคม องค์กร ตลอดจนประเทศชาติ ได้แก่ 1) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ 2) มีความรู้ความสามารถและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน 3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และปรับปรุงงาน 4) ความพากเพียรในการทำงาน และมีผลงานที่เป็นที่น่าพอใจ และ 5) การคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมและประชาชน สอดคล้องกับที่ พระมหาบุญมี มัลลวชิโร (2550 : 19) ได้กล่าวไว้ว่า การครองงาน เป็นศิลปะการทำงานอย่างมีความสุขและได้ผลสำเร็จตามความมุ่งหมาย การครองงานให้สำเร็จและเป็นสุข นับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิต เพราะการที่คนอยู่บนโลกนี้จำเป็นต้องอยู่ร่วมกับผู้อื่น สิ่งที่เชื่อมเข้าหากันก็คืองาน จึงจำเป็นต้องรู้จักการครองงานให้เป็นสุขด้วยชีวิตจึงจะประสบความสำเร็จได้ สอดคล้องกับที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2556 : 14-16) ได้กล่าวถึงการปฏิบัติตนของข้าราชการครูด้านการครองตน ครองคน ครองงาน โดยในด้านของการครองงาน หมายถึง ประพฤติปฏิบัติงานในหน้าที่และนอกเหนือหน้าที่ สม่าเสมอ เต็มใจ มีจิตมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงานที่รับผิดชอบ จนมีผลงานปรากฏที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนราชการ ประชาชนมากกว่าผู้อื่นอย่างเด่นชัด มีความสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดี โดยพิจารณาจากองค์ประกอบ ได้แก่ 1) ความรับผิดชอบต่อหน้าที่

2) มีความรู้ความสามารถและความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน 3) ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และปรับปรุงงาน 4) ความพากเพียรในการทำงาน และมีผลงานที่เป็นที่น่าพอใจ และ 5) การคำนึงถึงประโยชน์ของส่วนรวมและประชาชน รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ศิวพร พิลานนท์ (2555 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมด้านการครองตน การครองคน และการครองงานของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 3 พบว่า ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการครองงาน ครูควรปฏิบัติตามหน้าที่ที่รับมอบหมายให้ดีที่สุด มีความคิดสร้างสรรค์ และศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ เสมอ พัฒนาและปรับปรุงงานให้มีประสิทธิภาพ ควรจะมีวินัยในตนเอง มีความสามัคคี มีความตรงต่อเวลา และมีความเป็นประชาธิปไตย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี เพื่อให้มีประโยชน์สำหรับหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สรุปข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับครู

1.1 ครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด ครูสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 สามารถนำรูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนไปใช้ในการปฏิบัติตนทั้งในการครองตน ครองคน และครองงาน โดยมีการปรับใช้ในการเพิ่มจุดเด่น หรือพัฒนาจุดด้อยตามสภาพบริบท

1.2 รูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักการครองตน ครูต้องตระหนักและมีความประพฤติและปฏิบัติตนประกอบไปด้วยคุณธรรมสมควรแก่การยกย่อง

1.3 รูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักการครองคน ครูต้องตระหนักและมีความสามารถในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น สามารถจูงใจให้เกิดการยอมรับและให้ความร่วมมือทั้งในกลุ่มครูด้วยกันเองและผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ

1.4 รูปแบบการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี ด้านหลักการครองงาน ครูต้องตระหนักและมีความสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความรับผิดชอบและสุดความสามารถ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

ผู้บริหารในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 ควรกระตุ้นให้ครูในสังกัดตระหนักและเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคน อันประกอบด้วย หลักการครองตน ครองคน และครองงาน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 และเขต 2 สามารถนำรูปแบบไปปรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริมผลการปฏิบัติตนของครูให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพครูในสังกัด

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการปฏิบัติตนตามหลักการครองใจคนของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี
2. ควรส่งเสริมให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบครองตน ครองคน และครองงานของครูในโรงเรียนจังหวัดจันทบุรีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพบริบททางสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี